Dosarul nr. 4r-2476/23
Nr generat de PIGD 4-22160102-02-4r-30062023
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: Cazacu Grigorii

D E C I Z I E
În numele Legii

17 iulie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Vitalie Pîslariuc și Natalia Mămăligă

examinând *fără prezența părților*, în ordine de recurs, recursul declarat de contravenientul Balan Adrian împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 aprilie 2023, adoptată în privința lui Balan Adrian, prin care Balan Adrian a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 70 alin.(1) Cod contravenţional.

Procedura de citare legal executată.
Contravenientul și agentul constatator, au fost înștiințați despre ora, data și locul examinării cauzei și li s-a explicat dreptul de a depune referință sau careva materiale suplimentare până la data de 12.06.2025 ora 09:30.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 959*****33707 din 25.10.2022, emis de Inspectoratul de Poliție Botanica, cet. Balan Adrian este învinuit de faptul că aflîndu-se în incinta instanței de judecată într-un proces de judecată a declarat precum că avocatul Ion Dorogoi este un pseudo-avocat, fapt prin ce l-a calomniat.

Astfel, inacțiunile cet. Balan Adrian au fost calificate de agentul constatator în baza art. 70 alin. (1) din Codul Contravențional.

Procesul contravențional, pornit în privinţa cet. Balan Adrian în baza prevederilor art. 70 alin. (1) din Codul Contravențional, a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanței de judecată.

La data de 20.01.2023 Balan Adrian a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 959*****33707 din 25.10.2022.

În motivarea contestației a indicat că în urma examinării materialelor cauzei contravenţionale nr. 4-22160102-12-4-03112022, sa constatat că, la 25.10.2022, ora 12:00 Agentul constatator al Inspectoratul de Poliţie Botanica, Gabur Eugeniu a întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie prin care la învinuit pe Balan Adrian de comiterea contravenţiei prevăzute de **art. 70 alin. (1) Cod Contravenţional:** *calomnia, adică răspîndirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană, se sancţionează cu amendă de la 48 la 72 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore, cu amendă de la 72 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere cu privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de dreptul de a desfăşura anumite activităţi pe un termen de la 3 luni la un an,* fiind expediant dosarul contravenţional în Instanţa de judecată pentru a fi examinat. Susține că cu procesul verbal cu privire la contravenţie întocmit de Agentul Constatator nu este de acord şi considerăm că urmează a fi declarat nul cu încetarea procesului contravenţional din motiv că nu există fapta contravenţională.

Menționează că la materialele cauzei, se constată existenţa plângerii înaintate de Cabinetul Avocatului Ion Dorogoi, prin care solicită atragerea la răspundere contravenţională a cet. Adrian Balan, pentru săvârşirea faptelor care cad sub incidenţa alin. (1) art. 70 din Codul Contravenţional şi anume pentru act de calomnie, adică răspândirea cu bună credinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană. Invocă că ulterior, agentul constatator Dumitru Verdeş, cui ia fost repartizat plângerea avocatului Ion Dorogoi, îi revenea obligaţia să-l citeze pe Balan Adrian, să dea explicaţie la învinuire ce i se aduc şi săi aducă la cunoştinţă toate drepturile şi obligaţii procesuale cei aparţin potenţialului contravenient inclusiv şi să acumuleze probe care să demonstreze atât vinovăţia cât şi nevinovăţia cet. Balan Adrian.

Menționează că agentul constatator a examinat unilateral plângerea avocatului Ion Dorogoi, şi în mod vădit a încălcat drepturile procesuale ale contravenientului fiind încălcate principiul prezumţiei de nevinovăţiei, al egalităţii armelor, al contradictorialităţii şi al dreptului la apărare impusă de exigenţele art. 6 din Convenţiei şi prevăzute de Codul Contravenţional, dreptul la apărare, dreptul la prezentarea probelor, dreptul de a fi citat în modul corespunzător şi alte drepturi şi principii a dreptului contravenţional.

Susține că din materialele cauzei se poate constata faptul că există 2 citaţii şi anume citaţie din data de 04.10.2022 şi citaţia nr. 34/02/4-22202 din 18.10.2022, însă la materialele cauzei nu este anexat nici bonul poştal de expediere a citaţiei nici avizul poştal, sau plicul cu aviz care să confirme faptul că citaţia a fost expediată dar nu a fost recepţionată de către contravenient, probele de citare fiind anexate pur formal nicidecum nu se atestă faptul că au fost expediate în adresa contravenientului.

Invocă că la materialele cauzei nu este anexat nici o probă care ar demonstra vinovăţia contravenientului Balan Adrian de săvârşirea contravenţiei prevăzute de **art. 70 Cod Contravenţional.** La caz notează faptul că obiectul nemijlocit al contravenţiei de

calomnie prevăzută de art. 70 Cod Contravenţional este onoarea şi demnitatea altei persoane, latura obiectivă a contravenţiei respective se exprimă prin acţiune care constă în calomnia într-o lucrare tipărire sau multiplicată prin alte mijloace, într-o scrisoare anonimă, prin calomnie înțelegându-se răspândirea cu bună-ştiinţă a unor scorniri mincinoase ce defăimează o altă persoană.

Afirmă că răspândirea efectuată prin orice alte mijloace nu se încadrează în componenţa prevăzută de art. 70 Cod Contravenţional, drept consecinţă consideră cu certitudine că nu se constatat că acţiunile lui Balan Adrian, ar conţine elementele constitutive ale contravenţiei prevăzute la art. 70 alin. (1) Cod Contravenţional, calomnia, adică răspândire cu bună ştiinţă a unor scorniri mincinoase ce defăimează o altă persoană, prin urmare, consideră din cazul de lipse de probe care ar demonstra vinovăţia contravenientului agentul constatator urma să înceteze procesul contravenţional în conformitate cu prevederile **art. 441 alin. (1) lit. a) alin. (2) Cod Contravenţional.** Susține că lecturând materialele cauzei şi analizând circumstanţele de fapt stabilite în cercetării materialelor cauzei la normele de aplicabile cazului, considerăm nefondate concluziile agentului constatator, aferent vinovăţiei cet. Balan Adrian în încălcarea prevederilor art. 70 Cod Contravenţional.

2. Prin ***hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 04 aprilie 2023*** a fost respinsă contestația depusă de către Balan Adrian împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 959*****33707 din 25.10.2022, privind săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 70 alin. (1) din Codul contravențional.

A fost recunoscut vinovat Balan Adrian, născut la 05.06.1985, IDNP 2001021214717, în comiterea contravenției prevăzute la art. 70 alin. (1) din Codul Contravențional aplicându-i-se o sancţiune contravenţională cu amendă în mărime de 48 (patruzeci și opt) unităţi convenţionale echivalentul a 2400 (două mii patru sute) lei.

I-a fost adus la cunoștința lui Balan Adrian, că în corespundere cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul Contravenţional, el este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o va plăti în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi, în aşa fel, se va considera că sancţiunea amenzii a fost executată integral

3. *Nefiind de acord cu decizia instanței de fond, recurs a declarat contravenientul Balan Adrian, solicitând: a admite recursul, a casa integral hotărîrea și a rejudeca cauza cu adoptarea unei noi hotărîri prin care, a remite cauza la o nouă rejudecare, pe motivele de fapt și de drept indicate.*

În motivarea recursului, a indicat următoarele aspecte:

- nu există nici o probă veridică și utilă care ar confirma fapta incriminată, iar concluziile agentului constatator sunt subiective și bazate pe presupuneri. Ori agentul constatator, nu a demonstrat cu probe utile și veridice, cele indicate în procesul verbal și decizie, iar concluziile agentului constatator nu se probează prin probe obiective și utile la caz, și exprimă doar presupuneri.

- cu referire la legalitatea procesului - verbal cu privire la contravenţie nr. 959*****33707 din 25.10.2022, analizînd cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele prevăzute de lege sub sancţiunea nulităţii absolute, instanţa de judecată constată că dispoziţiile legale în materie au fost respectate. Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenţie nu cuprinde toate menţiunile prevăzute de art. 443 din Codul Contravenţional, însă acestea nu afectează în mod esenţial fondul cauzei, iar sub sancţiunea nulităţii absolute, descrierea faptei fu n d detaliată, cu arătarea tuturor împrejurărilor în care contravenţia a fost săvârşită, inclusiv a datelor de identitate ale l făptuitorului, fiind indicat locul săvârşirii acesteia, figurând semnătura agentului constatator precum şi a contravenientului. Dispoziţiile legale pertinente au fost corect menţionate de către agentul constatator, sancţiunea fiind aplicată cu respectarea prevederilor legale. Instanţa de judecată reţine că au fost respectate dispoziţiile legale prevăzute sub sancţiunea nulităţii absolute, iar petentul nu a invocat niciun motiv de nulitate a deciziei asupra cauzei contravenţionale, susţinerile sale vizând exclusive temeinicia acestuia... Totodată, legiuitorul a instituit obligaţia încheieriiprocesului-verbal cu privire la contravenţie fiind obligatorie întrunirea cumulativă a 2 condiţii: a constatărilor personale a agentului constatator şi a probelor accumulate.

4. Conform art. 471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

4.1. Contravenientul și agentul constatator, au fost înștiințați despre ora, data și locul examinării cauzei și li s-a explicat dreptul de a depune referință sau careva materiale suplimentare până la data de 12.06.2025 ora 09:30.

5. *Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, casată parțial, din alte motive, hotărîrea instanței de fond, din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și adoptă una dintre următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art.441.

Potrivit materialelor cauzei s-a constat că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 959*****33707 din 25.10.2022, emis de Inspectoratul de Poliție Botanica, cet. Balan Adrian este învinuit de faptul că aflîndu-se în incinta instanței de judecată într-un proces de judecată a declarat precum că avocatul Ion Dorogoi este un pseudo-avocat, fapt prin ce l-a calomniat.

Astfel, acțiunile cet. Balan Adrian au fost calificate de agentul constatator în baza art. 70 alin. (1) din Codul Contravențional.

6. Colegiul penal relevă că, art.374 alin.(3) Cod contravențional, stabilește că, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Se mai subliniază că, aderând la CEDO, Republica Moldova și-a asumat obligația de a garanta protejarea drepturilor și a libertăților proclamate de CEDO ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa.

Din prevederile Constituției Republicii Moldova (art.4 alin.2) precum și din hotărârea Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova" rezultă că CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a RM cu deosebirea că CEDO are prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.

Art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, consacră dreptul la un proces echitabil, iar reieșind jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, reflectate în cauza *Ziliberberg contra Moldovei* (nr.61821/40, hotărâre din 01.02.2005), Curtea a decis că, contravenția comportă un caracter „penal" în sensul articolului art.6 din Convenția Europeană.

Prin urmare, la examinarea acestei cauze, urmează a fi aplicate prevederile art.6 din Convenția Europeană și normele generale ale procesului contravențional prevăzute de Codul contravențional.

7. Analizând cele constatate de prima instanță în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că instanța a ajuns în mod întemeiat la concluzia că, organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este temeinică.

Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar făptuitorului Balan Adrian i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură procesul-verbal cu privire la contravenție.

Articolul 441 alin.(1) lit. b) Cod contravențional prevede că, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin. (3) și articolele 20-31.

În conformitate cu prevederile art.3 Cod contravențional, caracterul contravențional al faptei și sancțiunea ei contravențională se stabilesc de legea în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea contravențională care înăsprește sancțiunea sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei contravenții nu are efect retroactiv.

Colegiul penal constată că în acest caz sunt aplicabile prevederile art.30 Cod contravențional, în vigoare la momentul comiterii contravenției și al întocmirii procesului-verbal de contravenție, care menționează că prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.

8. În speță, se reține că, faptele imputate lui Balan Adrian prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 25.10.2022, au fost comise la 25.10.2022, adică a expirat termenul de prescripție de un an de atragere la răspundere contravențională.

Colegiul penal reține că, oricât de mare ar fi intervalul de timp scurs de la data la care contravenientul a început activitatea contravențională, exista posibilitatea angajării răspunderii contravenționale. Numai din momentul încetării caracterului continuu (de la data încetării acțiunilor contravenționale, a constatării faptei contravenționale sau a intentării procedurii) va începe să curgă termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Conform art.461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la articolele 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

9. În aceste circumstanțe, Colegiul penal va admite recursul, casând parțial din alte motive hotărârea primei instanțe și va înceta procesul contravențional, din motivele menționate.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

DECIDE:

Admite recursul declarat de contravenientul Balan Adrian împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 aprilie 2023, casează parțial din alte motive hotărârea în partea aplicării sancțiunii contravenționale și pronunță în această parte o nouă hotărâre prin care:

Procesul contravențional în privința lui **Balan Adrian** învinuit în baza art. 70 alin. (1) Cod contravențional, se încetează în legătură cu intervenirea termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale.

Se mențin celelalte dispoziții din hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 aprilie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Marcel Juganari***

Judecător: ***Vitalie Pîslariuc***

Judecător: ***Natalia Mămăligă***